gajmarket.com.ir خرید آنلاین در

درس ۳: زمینه‌های نهضت مشروطه

پرسش‌های متن	پاسخ‌ها
۱. کدام سرزمین‌ها در دورهٔ قاجار، توسط روسیه از ایران جدا شد؟	کل قفقاز در شمال غربی و منطقهٔ ماوراءالنهر در شمال شرقی (شامل کشورهای قزاقستان، تاجیکستان و ترکمنستان کنونی)
۲. کدام سرزمین‌ها در دورهٔ قاجار، توسط انگلستان از ایران جدا شد؟	ایالت‌های هرات و قندهار و بخش بزرگی از بلوچستان
۳. به چه دلایلی ایران مورد توجه کشورهای استعمارگر اروپایی قرار گرفت؟	موقعیت ویژهٔ جغرافیایی و برخورداری از منابع سرشار مواد اولیه
۴. چه عواملی زمینهٔ سلطهٔ بیگانگان بر ایران را در دورهٔ قاجار فراهم کرد؟	ضعف حکومت قاجار، دسیسه‌های عناصر نفوذی بیگانه و طمع‌ورزی و فساد مالی درباریان و قرض‌هایی که شاهان قاجار از کشورهای بیگانه می‌گرفتند.
۵. به چه دلایلی مردم از حکومت قاجار ناراضی بودند؟	۱- حکومت قاجار بر بنیاد استبداد متکی بود و قدرت در دست شاه و ارادهٔ او متمرکز بود و مردم هیچ‌گونه تضمینی برای حفظ جان و مال و ناموس خود در مقابل دستگاه استبدادی نداشتند. ۲- حاکمان ایالات از میان شاهزادگان انتخاب می شدند و در منطقهٔ خود، مانند یک شاه عمل می‌کردند. آنان فشار مالیاتی کمرشکنی را بر مردم تحمیل می‌کردند.
۶. در فاصلهٔ سال‌های ۱۲۳۸ تا سال ۱۲۹۰ ش، کدام کشورها به حکومت مشروطه یا جمهوری دست یافتند؟	انگلیس، ایتالیا، دانمارک، اتریش، مجارستان، آلمان، فرانسه، ژاپن، روسیه، چین و مصر
۷. روزنامه‌های دولتی و غیردولتی چاپ ایران در عصر قاجار کدام‌اند؟	دولتی: کاغذ اخبار، وقایع اتفاقیه، شرف، شرافت غیردولتی: تربیت، ادب
۸. اولین روزنامهٔ ایران چه نام داشت و توسط چه کسی منتشر می‌شد؟	کاغذ اخبار - میرزا صالح شیرازی
۹. مشهورترین روزنامه‌های فارسی‌زبان چاپ خارج که وارد ایران می‌شد، کدام‌اند؟	عروة‌الوثقی، اختر، قانون، حبل‌المتین، حکمت، ثریا

@ripbooks
فایل‌ها استفاده حتما با ذکر کانال سی ای بی بوک عضو شوید

خرید آنلاین در gajmarket.com

۱۰. معروف‌ترین سفرنامه‌های روشنفکران ایرانی عهد قاجار کدام‌اند؟ محتوای هر یک چیست؟	۱- سفرنامهٔ میرزا صالح شیرازی: به روشنی از اندیشه‌های نوین غربی، به‌ویژه نظام حکومت مشروطهٔ انگلیس تعریف و تمجید کرده است. ۲- سیاحت‌نامهٔ ابراهیم‌بیگ، اثر حاج زین‌العابدین مراغه‌ای: اوضاع نابسامان کشور به زبان ساده بیان شده و در مقابل، از ویژگی‌های مثبت تمدن غرب سخن گفته است.
۱۱. نوشته‌ها و آثار کدام افراد در پیدایش مشروطه‌خواهی ایرانیان مؤثر بود؟ ویژگی‌های بارز افکار این افراد کدام‌اند؟	میرزا ملکم‌خان، میرزا یوسف‌خان مستشارالدوله، عبدالرحیم‌خان طالبوف و میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده؛ پذیرش اندیشه‌های غربی و شیفتگی و خودباختگی بی‌چون و چرا در برابر فرهنگ بیگانه، از ویژگی‌های بارز افکار این افراد بود.

@ctbooks قبل از استفاده حتما رکنش سی آن پیوگن عضو شوید

فکر کنید و پاسخ دهید ---------- صفحهٔ ۴۰ کتاب درسی

موقعیت جغرافیایی ایران چه نقشی در توجه استعمارگران به مملکت ما داشته است؟

ایران در جنوب غربی آسیا واقع است. آسیای جنوب غربی در حقیقت منطقه‌ای بین قاره‌های اروپا، آفریقا، آسیا و شبه‌قارهٔ هند است و حوادث این سه قاره بر ایران تأثیر زیادی دارد. اوج گرفتن نیرو و نفوذ روسیه و بریتانیا و موقعیت ایران به عنوان همسایهٔ روسیه و هند (مستعمرهٔ انگلستان)، موجب هجوم نیروهای این قدرت‌های استعماری به ایران شد. در آغاز قرن نوزدهم میلادی، با ظهور ناپلئون در فرانسه، همراه با نقشه‌های استعمارگرانه برای سروری بر جهان، به خصوص دستیابی به هندوستان از طریق ایران و خلیج فارس، اهمیت ایران برای دو دولت استعمارگر دیگر (انگلستان و روسیه) دوچندان شد.

ایران از نظر جغرافیایی مهم بود، زیرا در همسایگی افغانستان و عثمانی و میان هند و دیگر کشورهای استعماری که چشم طمع به هند دوخته بودند و می‌خواستند آن را از چنگ انگلیس درآورند، قرار داشت. از سوی دیگر، قلمرو ایران به‌ویژه بخش جنوبی آن، همان حلقهٔ مورد نیازی بود که آسیای صغیر را که زیر نفوذ انگلستان بود، به هندوستان پیوند می‌داد. مطالعهٔ جریان جنگ‌های ایران و روسیه در عصر قاجار، قراردادهای منعقدشده بین ایران و انگلستان و ایران و فرانسه در این عصر، اشغال خاک ایران در جریان دو جنگ جهانی اول و دوم با وجود اعلان بی‌طرفی از سوی دولت ایران، مؤید اهمیت فوق‌العادهٔ ایران برای استعمارگران است.

فکر کنید و پاسخ دهید ---------- صفحهٔ ۴۲ کتاب درسی

چرا برخی روزنامه‌های فارسی‌زبان در خارج از کشور چاپ می‌شد؟

زیرا هم امکانات چاپ و نشر در خارج از کشور بیشتر بود و هزینه‌های چاپ کمتر می‌شد، هم اینکه این نشریات از سلطه و حاکمیت استبدادی ایران به دور بوده و از خطر سانسور حکومت در امان بودند.

gajmarket.com.ir خرید آنلاین

پرسش‌های نمونه

صفحهٔ ۴۳ کتاب‌درسی

۱ چه عواملی زمینه‌های نهضت مشروطه را فراهم کرد؟

۱- از دست رفتن سرزمین‌هایی از چهار سوی ایران

۲- غلبهٔ استعمار بر مملکت

۳- استبداد دستگاه حاکم

۴- مخالفت‌های مردم و علما با استبداد و استعمار

۵- ورود اندیشه‌های جدید

۲ اندیشهٔ سیاسی اسلام و فعالیت عالمان دینی چه نقشی در پیدایش مشروطه‌خواهی داشت؟

۱- از یک سو، توجه مردم مسلمان ایران به آموزه‌های دین اسلام، مانند امر به معروف و نهی از منکر، عدالت‌خواهی و لزوم دفع ظلم که در آیات قرآن کریم و سیرهٔ معصومین به آن پرداخته شده است، موجب می‌شد نسبت به این آموزه‌ها احساس تکلیف کنند. از سوی دیگر، مکتب شیعه قدرت مطلق سلاطین را نامشروع می‌دانست و مشروعیت نسبی قدرت حکام، مشروط به پاسداری از باورهای دینی مردم و حفظ تمامیت ارضی کشور بود.

۲- گسترش فعالیت علمای دینی در دورهٔ سلطنت ناصرالدین‌شاه، موجب برقراری ارتباط منظم میان مردم و روحانیان شد و در نتیجه، زمینهٔ پیدایش حرکتی فکری به رهبری عالمان دینی فراهم شد. گسترش این حرکت فکری موجب افزایش آگاهی مردم در زمینهٔ مسائل اعتقادی و دینی شد و باورهای مذهبی و فرهنگی جامعه را در مقابل آیین‌های ساختگی و دسیسه‌های بیگانگان تقویت کرد. این جریان فکری و اعتراض‌آمیز از دورهٔ ناصرالدین‌شاه به دورهٔ سلطنت مظفرالدین‌شاه منتقل شد و به‌تدریج، به نهضتی به رهبری روحانیان تبدیل شد.

۳ نهضت تحت رهبری روحانیون در دورهٔ ناصرالدین‌شاه و مظفرالدین‌شاه، بر چه پایه‌هایی استوار بود و چه اهدافی را دنبال می‌کرد؟

اساس این نهضت بر مبارزه با استعمار خارجی و استبداد داخلی و تلاش برای برقراری عدالت در مملکت قرار داشت، تا با ایجاد عدالت‌خانه و «دارالشورا» قدرت و اختیارات پادشاه و حکام را محدود و با اجرای قوانین اسلامی، از لجام گسیختگی آنها جلوگیری کند.

۴ در دورهٔ قاجار، اندیشه‌های سیاسی جدید از چه طریقی به ایران راه یافت؟

زمینه‌های ورود تفکر مشروطه‌خواهی به ایران به شکل‌های مختلف مانند اعزام دانشجو به خارج، سفرهای درباریان و سیاستمداران به خارج و مهاجرت برخی از ایرانیان به کشورهای مختلف فراهم شد.

۵ در آثار روشنفکران ایرانی دورهٔ قاجار، به چه مسائلی توجه شده است؟

پذیرش اندیشه‌های غربی و شیفتگی و خودباختگی بی‌چون و چرا در برابر فرهنگ بیگانه از ویژگی‌های بارز افکار این افراد بود. آنان نهضت مشروطه‌طلبی مردم ایران را که بر مبنای عدالت‌خواهی و نفی استبداد و استعمار بود، با عقاید برخاسته از اندیشه‌های وارداتی و غربی خود درآمیختند.

@cipbooks